

REPUBLIKA HRVATSKA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/25-02/006

URBROJ: 580-11/107-2025-009

Zagreb, 15. listopada 2025.

[***]

Predmet: Žito d.d., Osijek i Mesna industrija Ravlič d.o.o., Osijek

- ocjena dopuštenosti koncentracije
- potvrda (obavijest) o dopuštenosti koncentracije poduzetnika na 1. razini; dostavlja se

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, mr.sc. Branimira Kovačević, dipl. oec., zamjenica predsjednice Vijeća, Sandra Mikinac, dipl. iur., Hrvoje Šeremet, dipl. iur. članovi Vijeća na 30/2025. sjednici održanoj 15. listopada 2025., razmatralo je potpunu prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika (dalje u tekstu: prijava koncentracije poduzetnika) koja nastaje stjecanjem izravne kontrole na trajnoj osnovi poduzetnika Žito d.d. za proizvodnju i trgovinu, sa sjedištem u Osijeku, Đakovština 3, OIB: 03834418154, MBS: 030033416 (dalje u tekstu: Žito; podnositelj prijave), nad poduzetnikom Mesna industrija Ravlič društvo s ograničenom odgovornošću, sa sjedištem u Osijeku, Čvrtnička ulica 4, OIB: 38495941444, MBS: 030131813 (dalje u tekstu: MI Ravlič; ciljni poduzetnik), stjecanjem 51% udjela u temeljnom kapitalu, u smislu odredbe članka 15. stavka 1. točke 2. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, br. 79/09., 80/13., 41/21. i 155/23.; dalje u tekstu: ZZTN).

Vijeće je na navedenoj sjednici, temeljem potpune prijave koncentracije poduzetnika u smislu članka 20. ZZTN-a, utvrđene strukture mjerodavnog tržišta s obzirom na postojeće i potencijalne konkurente, postkoncentracijskog tržišnog udjela sudionika koncentracije, očekivanih učinaka koncentracije u smislu koristi za potrošača i drugih raspoloživih podataka i saznanja, ocijenilo da se može razumno pretpostaviti da u konkretnom predmetu nije riječ o zabranjenoj koncentraciji u smislu odredbe članka 16. ZZTN-a.

Stoga u ovom konkretnom predmetu, budući da predmetna koncentracija nema značajan učinak na tržišno natjecanje na utvrđenim mjerodavnim tržištima, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 (dalje u tekstu: AZTN) neće donijeti zaključak o pokretanju postupka ocjene koncentracije, u smislu članka 22. stavka 3. i članka 39. ZZTN-a.

Slijedom navedenog, prijavljena koncentracija se, sukladno članku 22. stavku 1. ZZTN-a, smatra dopuštenom na 1. razini.

Prijavu koncentracije dostavio je AZTN-u na ocjenu poduzetnik Žito, zastupan po punomoćnici [***], odvjetnici iz [***], sa sjedištem u [***].

Potpuna prijava koncentracije poduzetnika zaprimljena je dana 24. rujna 2025., u smislu članka 20. stavka 6. ZZTN-a, jer je tog dana AZTN zaprimio sve dokumente i podatke sukladno članku 20. stavicima 1. i 3. ZZTN-a, a o čemu je podnositelju prijave izdana pisana potvrda KLASA: UP/I 034-03/25-02/006, URBROJ: 580-11/92-2025-007 od 26. rujna 2025.

Prijava koncentracije poduzetnika podnesena je AZTN-u sukladno članku 19. i članku 20. ZZTN-a i odredbama Uredbe o načinu prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija poduzetnika („Narodne novine“, br. 38/11.; dalje u tekstu: Uredba o koncentracijama).

Koncentracija poduzetnika imat će učinke prvenstveno na sljedećim tržištima :

- - u proizvodnom smislu:
 - tržište proizvodnje (uzgoja) ratarskih kultura (žitarice, uljarice)
 - tržište proizvodnje i uvoza mesnih prerađevina
 - tržište trgovine na veliko merkantilnom robom (žitarice i uljarice)
 - tržište trgovine na veliko mesnim prerađevinama
 - tržište proizvodnje i uvoza mesa (svinjskog, goveđeg i janječeg mesa i mesa peradi)
 - tržište trgovine na veliko svinjskim, goveđim i janječim mesom i mesom peradi
 - tržište trgovine na malo mesom i mesnim prerađevinama u specijaliziranim prodavaonicama (mesnicama)
- u zemljopisnom smislu
 - teritorij Republike Hrvatske

Osim prethodno navedenih tržišta, ciljni poduzetnik pruža usluge klanja životinja i tova junadi. Također, osim prethodno navedenih tržišta, isključivo je stjecatelj prisutan na tržištima koja mogu biti uzlazna ili silazna prethodno navedenim mjerodavnim tržištima, a to su: tržište proizvodnje (uzgoja) živih životinja za klanje (svinje i junad), tržište proizvodnje stočne hrane, tržište proizvodnje ulja, tržište trgovine na veliko i malo repromaterijalom, tržište pružanja usluga silosa, te osim tih, prisutan je i na tržištima proizvodnje mlijeka i jaja, te u turizmu i ugostiteljstvu.

AZTN je po zaprimanju potpune prijave koncentracije poduzetnika, sukladno članku 21. stavcima 5. i 6. i članku 32. točki 1. ZZTN-a, na službenim mrežnim stranicama AZTN-a (<http://www.aztn.hr>) 26. rujna 2025. objavio Javni poziv svim zainteresiranim osobama, pod poslovnim brojem KLASA: UP/I 034-03/25-02/006, URBROJA: 580-11/92-2025-008 od 26. rujna 2025., za dostavljanje primjedaba i mišljenja o koncentraciji, kako bi prikupljeni podaci pridonijeli pojašnjenju, odnosno boljem razumijevanju odnosa i stanja na mjerodavnim tržištima.

U navedenom Javnom pozivu utvrđen je rok za dostavu primjedbi i mišljenja AZTN-u do 6. listopada 2025. AZTN, vezano uz navedeni Javni poziv, nije zaprimio niti jednu primjedbu/mišljenje.

Na temelju dokaza i podataka dostavljenih uz prijavu namjere provedbe koncentracije, kao i na temelju drugih raspoloživih podataka i saznanja kojima raspolaže AZTN, ocijenjeno je kako se razumno može pretpostaviti da vezano za konkretan slučaj nije riječ o zabranjenoj koncentraciji u smislu odredbe članka 16. ZZTN-a te stoga AZTN daje svoje obrazloženje kako slijedi.

U predmetnom slučaju riječ je o koncentraciji koja nastaje stjecanjem izravne kontrole poduzetnika Žito nad poduzetnikom MI Ravlić.

Žito je poljoprivredna grupacija koja svoju poslovnu djelatnost obavlja u poljoprivredno-prehrambenom sektoru. Poslovanje grupe se odvija u 4 ključne djelatnosti: (1) ratarstvo, (2) stočarstvo, (3) industrija, (4) trgovina i ostalo.

Ratarska proizvodnja obuhvaća proizvodnju žitarica, uljarica i industrijskog bilja. Segment stočarstva obuhvaća svinjogojstvo, tov junadi, proizvodnju mlijeka i proizvodnju jaja. Segment

industrije obuhvaća proizvodnju stočne hrane, proizvodnju ulja i proizvodnju mesnih prerađevina. Proizvodnja mesnih prerađevina obuhvaća proizvodnju suhomesnatih proizvoda od svinjskog mesa. Segment industrije i ostalog obuhvaća ugovaranje proizvodnje ratarskih kultura s kooperantima, kao i prodaja žitarica, uljarica, sjemena, zaštite i gnojiva, zatim usluge čišćenja, sušenja i skladištenja žitarica i uljarica, te djelatnost ugostiteljstva putem hotela.

Osnovne djelatnosti MI Ravlić su proizvodnja mesa i mesnih prerađevina, veleprodaja i maloprodaja mesa i mesnih prerađevina, ratarska proizvodnja i pružanje usluga tova junadi i uslužno klanje.

U predmetnom slučaju sudionici koncentracije prisutni su na tzv. horizontalno preklapajućim tržištima, te na tržištima koji su u vertikalnom odnosu. U predmetnom slučaju mjerodavnim tržištima utvrđeni su tržište proizvodnje (uzgoja) ratarskih kultura (žitarice, uljarice), tržište proizvodnje i uvoza mesnih prerađevina, tržište trgovine na veliko merkantilnom robom (žitarice i uljarice), tržište trgovine na veliko mesnim prerađevinama, tržište proizvodnje i uvoza mesa (svinjskog, goveđeg i janječeg mesa i mesa peradi), tržište trgovine na veliko svinjskim, goveđim i janječim mesom i mesom peradi i tržište trgovine na malo mesom i mesnim prerađevinama u specijaliziranim prodavaonicama (mesnicama). Osim prethodno navedenih tržišta, ciljni poduzetnik pruža usluge klanja životinja i tova junadi. Također, osim prethodno navedenih tržišta, isključivo je stjecatelj prisutan na tržištima koja mogu biti uzlazna ili silazna prethodno navedenim mjerodavnim tržištima, a to su: tržište proizvodnje (uzgoja) živih životinja za klanje (svinje i junad), tržište proizvodnje stočne hrane, tržište proizvodnje ulja, tržište trgovine na veliko i malo repromaterijalom, tržište pružanja usluga silosa, te osim tih, prisutan je i na tržištima proizvodnje mlijeka i jaja, te u turizmu i ugostiteljstvu.

Na tržištu proizvodnje i uvoza mesnih prerađevina prisutna su oba sudionika koncentracije. Kada je riječ o poduzetniku Žito, njegova djelatnost obuhvaća proizvodnju suhomesnatih proizvoda isključivo od svinjskog mesa, dok je proizvodni asortiman MI Ravlić širi.

Prema podacima o ukupnoj domaćoj potrošnji, tada tržišni udjeli sudionika iznose [0-5]% za Žito i [0-5]% za MI Ravlić, a slijedom toga post-koncentracijski tržišni udjel iznosi [0-5]%. Promatrajući isključivo domaću proizvodnju, tada Žito ostvaruje oko [0-5]% tržišnog udjela, a MI Ravlić oko [0-5]%, te slijedom toga post-koncentracijski tržišni udjel iznosi [0-5]%. Na predmetnom je tržištu prisutno preko 130 poduzetnika (i to samo registrirani poduzetnici koji podliježu kontrolama Ministarstva zdravstva, te nisu uključeni proizvođači koji nisu registrirani za industrijsku djelatnost i koji zapošljavaju manje od 10 djelatnika). Najveći tržišni takmaci su PIK Vrbovec plus d.o.o. s procijenjenim tržišnim udjelom od [20-30]%, zatim Grupa Pivac s udjelom od [20-30]% %, te Gavrilović s udjelom od [5-10]%.

Također, u dostavljene podatke koji se odnose na veličinu tržišta, nisu uključeni proizvođači koji nisu registrirani za industrijsku djelatnost i koji zapošljavaju manje od 10 djelatnika. Navedeno isključuje praktički sve OPG-ove i druge manje proizvođače, odnosno mesare, pa bi i prikazani tržišni udjeli sudionika koncentracije mogli biti i niži, iako i ovako promatrano tržište pokazuje da sudionici koncentracije ne ostvaruju znatne tržišne udjele.

Dalje, sudionici koncentracije prisutni su i na tržištu trgovine na veliko mesnim prerađevinama. Kao što je već navedeno, Žito proizvodi samo suhomesnate proizvode od svinjskog mesa, uključujući kobasice, dok je asortiman proizvoda ciljnog poduzetnika širi. Prema volumenu Žito ostvaruje tržišni udjel od [0-5]%, a MI Ravlić [0-5]%, te post-koncentracijski tržišni udjel iznosi [0-5]%, dok prema kriteriju ostvarenih prihoda Žito ostvaruje tržišni udjel od [0-5]%, a MI Ravlić [0-5]%, te post-koncentracijski tržišni udjel iznosi [0-5]%. Najveći tržišni takmaci su isti kao i kada je riječ o proizvođačima, a to su PIK Vrbovec plus d.o.o. s udjelom od [20-30]%, Grupa Pivac s udjelom od [20-30]% i Gavrilović s udjelom od [5-10]%. Provedbom predmetne koncentracije, bez obzira što dolazi do promjene u strukturi predmetnog tržišta, post-koncentracijski tržišni udjel koji će ostvarivati Žito nije na razini da bi se smatralo značajnim.

Također, na predmetnom je tržištu prisutan veliki broj konkurenata, od kojih mnogi ostvaruju višestruko veće tržišne udjele od stjecatelja čak i nakon provedbe predmetne koncentracije.

Na tržištu proizvodnje i uvoza mesa (svinjskog, goveđeg i janječeg mesa i mesa peradi) prisutan je isključivo ciljni poduzetnik. Proizvodi od svježeg mesa MI Ravlić uključuju svinjsko meso i meso goveda (teletina, junetina, govedina), te u manjoj mjeri janjetinu i meso peradi. U segmentu svinjetine, vodeći je poduzetnik Grupa Pivac s udjelom od [30-40]%, zatim PIK Vrbovec plus d.o.o. s ostvarenim tržišnim udjelom od [20-30]%, pa Gavrilović s udjelom od [10-20]%, te MI Ravlić s udjelom od [0-5]%. Dalje, u segmentu goveđeg mesa, riječ je o istim poduzetnicima. Vodeći je PIK Vrbovec plus d.o.o. s udjelom od [30-40]%, zatim Grupa Pivac s udjelom od [30-40]%, pa Gavrilović s udjelom od [10-20]%, te MI Ravlić s udjelom od [0-5]%. U segmentu mesa peradi, vodeći je poduzetnik Koka d.o.o. s udjelom od [20-30]%, zatim Perutnina Ptuj Pipo d.o.o. s udjelom od [20-30]%, te Valipile d.o.o. s udjelom od [5-10]%, dok, MI Ravlić ostvaruje tržišni udjel od [0-5]%. U segmentu janječeg mesa, MI Ravlić ostvaruje tek [0-5]% tržišnog udjela. Provedbom predmetne koncentracije ne dolazi do promjene u strukturi predmetnog tržišta iz razloga što stjecatelj nije prisutan na tom tržištu, već samo preuzima ranije stečene pozicije MI Ravlić u svim promatranim segmentima, a čiji se tržišni udjeli nalaze u rasponu od [0-5]% u segmentu mesa peradi do [0-5]% u segmentu svinjetine. Prisutan je također veći broj poduzetnika, od kojih vodeći poduzetnici proizvode višestruko veće količine mesa bilo koje vrste, te samim time ostvaruju i višestruko veće tržišne udjele.

Na tržištu trgovine na veliko svinjskim, goveđim i janječim mesom i mesom peradi prisutan je također isključivo ciljni poduzetnik. Proizvodi s kojima je MI Ravlić prisutan na predmetnom tržištu su svinjsko, goveđe i janjeće meso i meso peradi, a većinu prihoda ostvaruje od prodaje svinjetine. MI Ravlić svoje proizvode plasira kroz veleprodaju (maloprodajnim trgovcima, mesnoj industriji, institucionalnim kupcima i HoReCa kupcima. Prema dostupnim podacima, temeljem ostvarenih prihoda MI Ravlić ostvaruje [0-5]% tržišnog udjela u segmentu svinjskog mesa, a [0-5]% u segmentu goveđeg mesa, dok je s obzirom na visinu ostvarenih prihoda od prodaje mesa peradi i janječeg mesa, razumno zaključiti kako njegov tržišni ne može biti značajan.

Na predmetnom je tržištu prisutan veliki broj poduzetnika, a kao najveći tržišni takmaci navode se poduzetnici koji su dio velikih grupacija poduzetnika. Promatrajući predmetno tržište bez daljnje segmentacije na vrste mesa, tada je vodeći poduzetnik PIK Vrbovec plus d.o.o. s udjelom od [20-30]%, kojeg slijedi Grupa Pivac s udjelom od [20-30]%, zatim Podravka Grupa s udjelom od [10-20]%, pa Gavrilović d.o.o. s udjelom od [5-10]%, te Perutnina Ptuj-Pipo d.o.o. s udjelom od [0-5]%. Stoga, na tako promatranom tržištu, koje se procjenjuje na 1,1 milijardu eura, tržišni udjel MI Ravlić iznosi oko [0-5]%. No, ukoliko bi se tržište i segmentiralo prema vrstama mesa, prema dostupnim podacima koji se odnose na prihode tržišnih takmaca, razumno se može zaključiti kako bi i dalje isti poduzetnici bili vodeći u svim tim segmentima.

Kako poduzetnik Žito nije prisutan na predmetnom tržištu i u slučaju predmetnog tržišta, provedbom predmetne koncentracije, samo preuzima ranije stečene tržišne udjele MI Ravlić. Na predmetnom je tržištu također prisutan veliki broj poduzetnika, od kojih vodeći poduzetnici ostvaruju višestruko veće tržišne udjele temeljem znatno većih ostvarenih prihoda na predmetnom tržištu.

Dalje, na tržištu trgovine na malo mesom i mesnim prerađevinama u specijaliziranim prodavaonicama (mesnicama) prisutan je također isključivo MI Ravlić. MI Ravlić raspolaže vlastitom maloprodajnom mrežom od 34 mesnice smještene uglavnom po tržnicama i trgovačkim centrima. Kategorije proizvoda koje MI prodaje su svinjetina, meso goveda (junetina, teletina, govedina), piletina, puretina i janjetina, te mesne prerađevine.

Najveći konkurenti na predmetnom tržištu, ukoliko je riječ isključivo o poduzetnicima koji drže mesnice kao samostalne prodavaonice (izvan trgovačkih lanaca), su sljedeći: Mesna industrija

braća Pivac d.o.o. s udjelom od [50-60]%, PPK Karlovac d.d. s udjelom od [5-10]%, MI Ravlić s udjelom od [0-5]%, Vajda d.d. s udjelom od [0-5]%, Kudelić s udjelom od [0-5]%, IGO-MAT s udjelom od [0-5]%, te M.M. d.o.o. s udjelom od [0-5]%. Međutim, gotovo svi veći dućani koje drže veliki trgovački lanci u sklopu svojih većih supermarketa imaju i mesnicu koja po svim karakteristikama i ponudi odgovara „klasičnoj“ mesnici te kao takva konkurrira samostalnim specijaliziranim prodavaonicama. U ovu kategoriju ulaze svi veliki trgovački lanci. Prema procjenama, najveća količina mesa i mesnih prerađevina proda se upravo kroz maloprodajne trgovačke lance. Stoga je razumno zaključiti kako su tržišni udjeli sudionika predmetnog tržišta, pa tako i ciljnog poduzetnika i niži.

Na preostalim utvrđenim mjerodavnim tržištima, tržištu proizvodnje (uzgoja) ratarskih kultura (žitariće, uljarice) i tržištu trgovine na veliko žitaricama i uljaricama (merkantilnom robom prisutna su oba sudionika koncentracije. Na tim tržištima provedbom predmetne koncentracije ne dolazi do stvaranja niti do jačanja vladajućeg položaja, posebno uzevši u obzir količine koje je proizveo i prodao MI Ravlić, te kako niti u jednom promatranom segmentu ne ostvaruje tržišni udjel veći od 0,5%. A i sam stjecatelj ostvaruje tržišne udjele u rasponu od [0-5]% do [10-20]%, te post-koncentracijski tržišni udjeli ostaju gotovo nepromijenjeni u bilo kojem promatranom segmentu. Slijedom navedenog, razvidno je kako niti jedan od sudionika koncentracije ne ostvaruje značajne tržišne udjele, posebice ciljni poduzetnik čiji tržišni udjeli u svim promatranim segmentima ne prelaze niti [0-5]%. Iako dolazi do promjene u strukturi predmetnog tržišta, tržišni udjeli ciljnog poduzetnika su u svim promatranim segmentima predmetnih tržišta na takvim razinama, da se post-koncentracijski tržišni udjeli Žita gotovo ne bi ni mijenjali.

Također, stjecatelj je prisutan na određenim tržištima koja mogu biti uzlazna ili silazna prethodno navedenim mjerodavnim tržištima, a to su: tržište proizvodnje (uzgoja) živih životinja za klanje (svinje i junad), tržište proizvodnje stočne hrane, tržište proizvodnje ulja, tržište trgovine na veliko i malo repromaterijalom, tržište pružanja usluga silos, te osim tih, prisutan je i na tržištima proizvodnje mlijeka i jaja, te u turizmu i ugostiteljstvu. No, s obzirom kako sudionici koncentracije, a posebice MI Ravlić, na svim promatranim tržištima ostvaruju niske tržišne udjele, razvidno je kako predmetna koncentracija ne može imati značajan učinak na tržišno natjecanje. Osim toga, prisutan je veći broj tržišnih takmaca, od kojih su neki dio velikih grupa poduzetnika koji ostvaruju znatno veće tržišne udjele.

Slijedom navedenog, Vijeće je ocijenilo kako predmetna koncentracija nema značajan učinak na utvrđena mjerodavna tržišta i da se razumno može pretpostaviti kako nije riječ o zabranjenoj koncentraciji u smislu članka 16. ZZTN-a koja može značajno narušiti tržišno natjecanje, osobito jer se tom koncentracijom ne stvara novi niti jača postojeći vladajući položaj sudionika koncentracije.

Sukladno članku 22. stavku 2. ZZTN-a ova potvrda (obavijest) se objavljuje na mrežnim stranicama AZTN-a.

S poštovanjem,

Predsjednica Vijeća
za zaštitu tržišnog natjecanja

dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur.

Napomena: Sukladno članku 53. ZZTN-a, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu izuzeti su od objavljivanja te su u tekstu navedeni podaci označeni [***].